

בתאריך 31.10.23 עתידות להתקיים הבחירות לרשויות המקומיות. על מנת לזקק את ההנחיות וההחלטות העיקריות שהתקבלו על ידי ועדת הבחירות ובתי המשפט בהתייחס למותר ולאסור בתקופה רגישה זו ערכנו עבורכם טבלה מרכזת.

מותר	אסור	
<ul style="list-style-type: none"> על מועמד/ת לדאוג, כי מודעת בחירות מטעמו/ה נושאת את שמו של האחראי לפרסומה ואת הדרכים ליצירת קשר עימו (לגבי מודעה מודפסת - גם את שמו של המדפיס). חל הודעת דוא"ל, הודעת טקסט (sms) או צ'אט בעניין הבחירות מחייבת לעמוד בתנאים המצוינים בסעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט - 1959, לרבות ציון זהות השולח/ת וזכותו של הנמען להימחק מהמאגר שעל פיו בוצעה הפנייה. 	<ul style="list-style-type: none"> תעמולת בחירות באמצעות מסרונים אנונימיים אסורה. 	<p>תעמולת בחירות מטעם מועמד</p>
<ul style="list-style-type: none"> חל איסור על שימוש בצה"ל, חלל צה"ל או נפגע צה"ל לצרכי תעמולה. לא ישותף בתעמולה ילד שגילו מתחת לגיל 15, לרבות בשם, תמונה וכו'. חל איסור על שימוש ברמקול, פרט לשימוש ברמקול באספות ובכינוסים. חל איסור על שימוש בתכני בידור במסגרת תעמולת הבחירות, לרבות הופעות אמנים / נגנים / זמרים, הצגת סרטים וכו'. חל איסור על הגשת מזון ושתייה במסגרת תעמולת הבחירות, למעט מסיבות בבתי פרטיים. חל איסור תעמולה בדרכים ציבוריות, לרבות הדבקת חומרים, התקנה, כתיבה, צביעה, או זריקת אור (הקרנה) על מבנים, גדרות, כבישים, מדרכות או שטחי ציבור אחרים מיועדים לציבור שילך או שישע בהם. שילוט על בתיים פרטיים יאה מותר החל מ-90 ימים לפני הבחירות. 	<ul style="list-style-type: none"> חל איסור על הענקת מתנה לעובדי הרשות המקומית הנושאת את חתימת ראש/ת הרשות המקומית. אין לחלק מתנות הנושאות את שם ראש/ת הרשות ותוארו/ה, כגון: שי לילדי כיתה א', מתגייסים טריים וכו' (ניתן להעניק את השי אך לא בשם ראש/ת הרשות). אין להעניק פרסים ברי שימוש גם אם ערכם פועט, כגון: עטים, "עץ ריחני", אביזרים לרכב, כיסויי טלפון, מוצרי מזון וכיוצא באלה. אין להעניק מתנה שיש לה ערך רוחני או מיסטי (כגון: קמע). 	<p>הגבלות על תעמולת בחירות מטעם מועמד</p>
<ul style="list-style-type: none"> ניתן לשלוח ברכה בחתימת ראש/ת הרשות לקבוצות ספציפיות (כגון: תושבים שהגיעו לגיל גבורות, בניו/ות מצווה, מתגייסים, ילודים). ניתן להעניק מדבקות, כובעים, סיכות-דש וכיו"ב עם סמל/סיסמה של המועמד/רשימה. 	<ul style="list-style-type: none"> חל איסור על הענקת מתנה לעובדי הרשות המקומית הנושאת את חתימת ראש/ת הרשות המקומית. אין לחלק מתנות הנושאות את שם ראש/ת הרשות ותוארו/ה, כגון: שי לילדי כיתה א', מתגייסים טריים וכו' (ניתן להעניק את השי אך לא בשם ראש/ת הרשות). אין להעניק פרסים ברי שימוש גם אם ערכם פועט, כגון: עטים, "עץ ריחני", אביזרים לרכב, כיסויי טלפון, מוצרי מזון וכיוצא באלה. אין להעניק מתנה שיש לה ערך רוחני או מיסטי (כגון: קמע). 	<p>מתנות וברכות</p>
<ul style="list-style-type: none"> חל איסור על פרסום של פעולת הרשות, אשר אין ערך מוסף הכרחי לכך ששם ראש/ת העיר או נבחרת/ת הציבור יוזכר בפרסום. <p>דוגמה לפרסומים שנפסלו:</p> <ul style="list-style-type: none"> פרסומים המבשרים על הקמתם של פרויקטים שונים, כגון: בריכה עירונית, פארק תעשייה ומסחר ושכונה חדשה. השלטים נחתמו בסמל הרשות לצד שמו של ראש הרשות ונגעו לפרויקטים בשלבי פיתוח ראשוניים; שילוט עירוני המתאר את מעשי העירייה והישינה בנוגע לתקציב העירייה, עבודות פיתוח וסלילת כביש חדש, לצד שמו ותוארו של ראש העירייה; תליית שלטים הנושאים את שם ראש/ת העיר המבשרים על עבודות שיפוף בהיכל התרבות; תליית שלטי חוצות הנושאים מסרים ציבוריים בדבר שמירת הניקיון ועידוד מחזור פסולת ביתי, כאשר שמו של ראש העיר מאוזכר בתחתית; שלט "צאתכם לשלום" עם חתימת ראש/ת המועצה; שילוט הנושא את שם רשות המקומית ואת מספר הטלפון הישיר של ראש הרשות. 	<ul style="list-style-type: none"> פרסומים חריגים: שלטי ברכה לחגים או לתחילת שנת לימודים שאינם כוללים תעמולה, כגון: עיריית.. וראש העיר... מאחלים שנה טובה לתושבי...; שלטי ברכה נקודתיים, כגון: ברכה לשבט הצופים אשר זכה בתחרות במחנה הקיץ. מסרונים מטעם הרשות הכוללים מידע על פעילות שוטפת. ניתן לכלול במסרונים אלה את שם ראש/ת הרשות או נבחרת/ת הציבור אם יש לכך חשיבות טקסית או עניינית. צירוף שם ראש/ת הרשות למודעת אבל, בצד שם הרשות המקומית. 	<p>סרטונים ופרסומים</p>
<ul style="list-style-type: none"> דברי ברכה של ראש/ת הרשות בפתח חוברות שמפורסמות על ידי הרשות. חוברת הישגים שנתית או דו שנתיית. יש לשים לב שאלו כוללות בעיקרן מידע אינפורמטיבי, ללא ריבוי תמונות של ראש הרשות או נבחר ציבור ואינן יוצרות את הרושם כאילו מדובר בפועל והישגו של ראש הרשות בלבד. 	<ul style="list-style-type: none"> פרסום מטעם הרשות המקומית או באחריותה, הכולל מודעות של מפלגות או מועמדים. השתתפות ראש/ת הרשות או נבחרת/ת ציבור בסרט מבוים שנערך על-ידי הרשות המקומית ואין בו דיווח אינפורמטיבי, או בסרט בו יש דיווח אינפורמטיבי אך לא נדרש שיוצג על-ידי ראש הרשות או נבחר הציבור המשתתפים בסרט, כגון: סרטון בו מדווח ראש הרשות על הקמת פארק, סלילת רחוב וכו' (פעולות שאין לייחס לראש הרשות המקומית). שימוש בפרסומי הרשות בביטויים אשר נועדו להאדיר את פועלם של ראש/ת הרשות או נבחרת/ת ציבור, כגון: "לאחר מאמציו של ראש הרשות וקיום מספר ישיבות.. אושרה תכנית מפורטת"; "לאחר סבל שנמשך בשנים עברו, ראש/ת הרשות נענתה לבקשת..."; "ראש הרשות בדק באופן אישי את הציוד והכלים במחסני המועצה..."; מסרונים מטעם הרשות הכוללים תוכן שנועד להשפיע על העדפה פוליטית של הבוחר. הזמנה "אישית" מאת ראש/ת הרשות לאירועים שעורכת הרשות. 	<p>אירועים</p>
<ul style="list-style-type: none"> נבחרת/ת ציבור ראש/ת להשתתף באירועים המתקיימים בשגרה ואף לשאת דברים כאשר הדבר נדרש מבחינה טקסית או עניינית. כחודש לפני הבחירות מצופה מראש/ת הרשות שלא לנאום באירועים (ניתן באירועים חריגים כאשר הדבר נדרש מבחינה טקסית או עניינית באישור ועמ"ש הרשות). עריכת אירוע רב משתתפים על-ידי הרשות במהלך תקופה של שישה חודשים שקודמים למועד הבחירות, תובא מראש לאישור של היועץ המפסטי לרשות. 	<ul style="list-style-type: none"> אין לערוך מופע חגיגי לא שגרתי בתקופה הסמוכה למועד הבחירות, כגון: הופעה חגיגתית של זמרת האודה בפארק העירוני שבוע לפני הבחירות. מותר לערוך מופעים ואירועים אשר נערכים בשגרה, כגון: פעילויות קיץ חגיגתיות לילדים, מסיבה למתגייסים וכיו"ב אירועים עונתיים, ככל שנערכו בשנים עברו. 	<p>מדיה חברתית</p>
<ul style="list-style-type: none"> הרשות ראש/ת להפעיל דף פייסבוק ציבורי בשם ראש/ת הרשות. כאשר הרשות המקומית משתתפת בתפעול ומימון עמוד הפייסבוק של ראש/ת הרשות ניתן לפרסם את תמונת ראש הרשות ושמו וכן פרסומים הנוגעים לפעילות שעושה ראש הרשות במסגרת תפקידו, במגבלות בעיקרן הדומיננטיות, כלומר פרסומים שיש להם ערך מלבד השתתפות ראש העירייה בהם. ראש/ת הרשות ראש/ת לשתף פוסטים המועלים בדף הרשות המקומית. הרשות אינה ראש/ת לתחזק דף פייסבוק אישי של ראש/ת הרשות. שיתוף פוסטים מהדף הפרטי של ראש/ת הרשות על ידי עמוד הפייסבוק של הרשות אסור. אין לתייג עובד/ת עירייה במודעת בחירות בפייסבוק ובכל רשת חברתית אחרת. על מפעיל העמוד חובה להסיר תיוגים מעין אלו. 	<ul style="list-style-type: none"> הרשות המקומית נוהגת להשכיר אולמות ומקומות פומביים פתוחים אשר הרשות המקומית נהוגת להשכיר בשגרה, ובלבד שניתנת הזדמנות שווה והוגנת לכל מתמודד לקיים תעמולת בחירות במקום ותוך הקפדה כי נבחר הציבור לא מנצלים לרעה את הנגישות שיש להם לנכסי הציבור. ניתן להשלים עם פעילות מפלגתית-פוליטית מתוך לשכת ראש/ת העיר או הסגנונית כאשר מדובר בפעילות מצומצמת ביותר ומוגבלת בהיקפה. לדוגמה, אין מניעה שתוך כדי יום עבודתו של ראש רשות, המוקדש בעיקרן לענייני הרשות, תנוהל שיחת טלפון גם בעניינים פוליטיים (אין להשלים עם מצב בו פעילות מתוכננת, דוגמת כנס פוליטי, סקר וכדומה, תבוצע תוך שימוש בלשכת ראש/ת הרשות). על הרשות המקומית לקבוע לוחות מודעות עליהם ניתן יהיה לפרסם תעמולת בחירות ולאפשר לכלל המועמדים לפרסם עליהם בחלוקה הוגנת. דברים אלה חלים אף ביחס לשלטי חוצות שבבעלות הרשות המקומית. על נבחר הציבור ועל עובדי הרשות חל איסור על שימוש ברכוש וציוד הרשות למטרות המוקדש, כגון: רכב, מחשב, טלפון קווי או נייד, או כל ציוד אחר, וכן על שימוש בשירותים משרדיים כלשהם, לטובת פעילות מטעם מפלגה, רשימה, או מועמד. למען הסר ספק, מודגש כי איסור זה חל גם על שימוש במשאבי הרשות המקומית לאחר שעות העבודה. 	<p>שימוש בנכסים</p>
<ul style="list-style-type: none"> מועמדים החותמים על הסכמים פוליטיים המעגנים הסכמות בעניין בחירות ראש/ת המועצה, קביעת הרכבה הטיעתי וכו', נדרשים למסור את ההסכם למזכיר המועצה על מנת שיהיה פתוח לעיון. ניתן לכלול בהסכמים פוליטיים הבטחות כלליות ברמת המדיניות, לרבות הבטחות הכרוכות בשינוי סדר עדיפויות תקציבי. חל איסור על פיזור הבטחות פוליטיות' במהלך סיורים לפני הבחירות. לא ניתן להציע טובת הנאה, לרבות כסף, שווה כסף, שירות, עבודה וכדומה, לאדם כדי שיצביע או ימנע מלהצביע: הדבר מהווה עבירת שוחד. חל איסור על כריתת הסכם פוליטי המבטיח משרה, או טובת הנאה אחרת, בתמורה לתמיכה בבחירות. בכלל זה, חל איסור גורף על הבטחת משרות בשירות הציבורי, ברשות המקומית או בכל גוף הקשור אליה בתמורה לעזרה או הצבעה בבחירות. אסור לכלול בהסכמים פוליטיים הבטחות קונקרטיות לחלוקת הטבות או הקצאת תקציבים בזיקה לבחירות. חל איסור על עובדי הרשות המקומית לעסוק בעניינים פוליטיים בשעות העבודה. לצד איסור זה ובנוסף לו, על בכירי הרשות המקומית, בפרט על הדרג הנבחר, להימנע מלפנות לכפופים להם גם בבקשה שיתנדבו לפעילות פוליטית שלא במסגרת שעות העבודה. עובדי הרשות המקומית אינם רשאים: להיות חברים בהנהלה הפעילה של רשימה או מפלגה. להשתתף בתעמולה פוליטית פומבית, בכתב או בעל-פה. לארח חוגי בית או לנאום בחוגי בית של מועמד. לתלות שלטי תעמולה. להתנדב במטה בחירות של רשימה או מועמד. חל איסור גורף על עריכת סקרים על-ידי הרשות המקומית בששת החודשים שלפני הבחירות. בששת החודשים שלפני הבחירות, לא ניתן לאייש כל משרה מוניציפאלית חדשה (גם שאינה בכירה) או משרה קיימת בכירה (מנהל מחלקה ומעלה), אלא אם קיימת צורך דחוף ובאישור הממונה על המחוז. עובדי הרשות המקומית נדרשים להימנע מלהשתתף בסיור שעורך נבחר ציבור אם הסיור נערך במסגרת מערכת הבחירות. 	<ul style="list-style-type: none"> השילוט נעשה בהתאם להוראות סעי' 2 לחוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966 ורלוונטי לשלטים שניתן לראות בעת נהיגה בדרך בין-עירונית: השלט מוצב בהתאם להיתר לפי חוק עזר עירוני וכן ציון על גבי השלט שמו של מי שהזמין את הכנת השלט. ככל וישנן הגבלות בנושא שילוט בבתי משותפים בחוק עזר של הרשות המקומית שהבניין נמצא בתחומה, הצבת השלט תיעשה גם בכפוף לאותם תנאים והגבלות. הרשות ראש/ת לקבוע בחוק עזר תנאים והגבלות לגבי גודל השלט, החומר ממנו הוא עשוי או אופן הצגתו, לשם הבטחת בטיחות הציבור ואיכות הסביבה. ככל ובעל דירה מעוניין לתלות מודעה על קיר שאינו משויך לדירתו, שומה עליו לנהוג לפי הוראות תקנון הבית המשותף. 	<p>תליית שילוט תעמולת קיר חיצוני משותף של בית</p>

טיפול בתלונות בנוגע לתעמולה אסורה:

- כל מי שסבור כי קיים חשש לפרסומה של תעמולה אסורה, זאת בטרם נעשתה, או לעבירה על חוקי הבחירות שניתן לפנות למועצה (לדוגמה - הסרת פרסומים שבוצעו הסרת השלטי חוצות וכו'), רשאי למועצה ליושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית, ולבקש צו מניעה לפי סעיף 17 לבחוק דרכי תעמולה. הדבר מצריך כמובן הבאת ראיות ועמידה בעילות שקובע החוק.
- כשמדובר בעבירה שכבר בוצעה ואי אפשר למנעה, ניתן להגיש תלונה למשטרת ישראל.
- אם עניינה של התלונה במימון של תעמולת בחירות של מפלגה על חשבון גוף מבוקר, כמשמעותו בסעי' 9 לחוק מבקר המדינה [נוסח משולב], התשי"ח - 1958, ניתן גם להעביר ראיות בנושא למבקר המדינה, שבסמכותו להביא לשלילת כספי מימון של המרשימה או להטלת קנסות.
- במקרים בהם מדובר בחשד לשימוש בכספי רשות מקומית שלא כדין, לרבות תוך הפרת חוקי הבחירות, ניתן להביא ראיות בפני האגף לביקורת הרשויות המקומיות במשרד הפנים כדי שישקול את האפשרות לפתוח בפניי ליווי אגף לביקורת הרשויות המקומיות במשרד הפנים.

הגישה למערכת היא באמצעות אתר הוועדה, בקישור: <https://www.gov.il/he/service/procedure-election-committees> וההזדהות נעשית באמצעות מערכת ההזדהות הלאומית.

מדין למשתמש, הכולל הסברים ותצלומי מסך של המערכת זמין בכתובת: [מדריך למשתמש - הגשת עתירות לוועדת הבחירות](#)

מזכירות ועדת הבחירות המרכזית זמינה לשירותכם לשאלות או הבהרות בדוא"ל VadatB@knesset.gov.il

*כל הנאמר בלשון זכר או נקבה מיועד לשני המינים.

המסמך נערך על-ידי עו"ד רונית עובדיה, הררי טויסטר ושות'